

RØDØY KOMMUNE
Postboks 93
8185 VÅGAHOLMEN

Deres ref.:	Vår ref.:	Dato:
	Sak/dok.: 06/05162-59	30.03.2022
	Ark.: 326.12	

Oppstart av klagesakene 2022/61, 62, 63, 64 Gjerdøya og Gjerdøyhamn – opprinnelig navnesak 2019/262 i Rødøy kommune

Statens kartverk sendte den 14.9.2021 melding om vedtak for skrivemåten av navna som inngikk i navnesak 2019/262 i Rødøy kommune. Vedtaket blei påklaga av Gjerøy lokalforening 1.2.2022, etter at klagefristen var blitt utvida av Rødøy kommune fra 10.1.2022 til 7.2.2022.

Gjerøy lokalforening ønsker skrivemåtene *Gjerøy*, *Gjerøyhamn* og *Gjerøyvær*.

Skrivemåten *Gjerdøyvær*, navn på øygruppe, blei fastsatt av Klagenemnda for stedsnavnsaker 17.10.1997, og navnet blei derfor ikke behandla i navnesak 2019/262. Skrivemåter av navn fastsatt av Klagenemnda for stedsnavnsaker er endelige og kan ikke påklages, men § 12 "Gjenopning" i forskrift om stadnamn sier at "[v]edtaksorganet avgjer om ei sak skal takast opp på nytt. Det gjeld òg saker som har vore behandla i klagenemnda for stadnamnsaker".

Kartverket gjenåpner derfor også vedtaket fatta av Klagenemnda om skrivemåten *Gjerdøyvær*. Som argument for å gjenåpne den tidligere navnesaken (sak 1995/3, klagesak 1997/1) er at lov om stadnamn har blitt endra tre ganger etter at vedtaket blei gjort 17.10.1997, og endringer i loven kan derfor ha konsekvenser for normeringa av stedsnavna i saken.

I tillegg til de påklaga navna *Gjerdøya* (i funksjon som navn på øy, navnegard og poststed), *Gjerdøyhamn* (gard) og *Gjerdøyvær* (øygruppe) inngår navneleddet *Gjerd-* også i følgende navn som ikke er påklaga i sak 2019/262:

- Nord-Gjerdøya (øy)
- Nord-Gjerdøya (gard 76)
- Nord-Gjerdøya (bruk 76/1)
- Sør-Gjerdøya (øy)
- Sør-Gjerdøya (gard 77)
- Sør-Gjerdøya (bruk 77/1)
- Sør-Gjerdøya (bruk 77/2)
- Sør-Gjerdøya (bruk 77/3)

Sør-Gjerdøya (bruk 77/4)
Nord-Gjerdøyvågen (vik)
Sør-Gjerdøyvågen (vik)
Gjerdøysjyen (landingsplass)
Gjerdøyrevet (grunne i sjø)
Gjerdøyhamn (bruk 78/1)
Gjerdøyhamn (bruk 78/2)

Trass i at ikke alle navna med navneleddet Gjerd- er blitt påklaga i sak 2019/262, ser Kartverket det slik at ett og samme navneledd bør normeres likt i de navna som det inngår i, så derfor innlemmer vi alle navna med navneleddet Gjerd- i saksbehandlingen.

Under den ordinære høringa i sak 2019/262 var det ingen av brukseierne som brukte retten etter § 5 tredje ledd til å fastsette skrivemåten av bruksnavnet etter denne paragrafen.

Kommunens navn (adressenavn) med navneleddet Gjerd- i sak 2019/262 (tilrådde skrivemåter):

Gjerdøyveien
Gjerdøyhamn
Gjerdøyvær

Når det er reist klagesak, skal saken gjennomføres på samme måte som den første runden i saken, jf. § 12 femte ledd i lov om stadnamn.

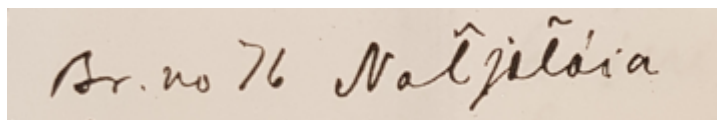
Kartverket sender med dette saken på lokal høring i kommunen, jf. § 8 i lov om stadnamn.

Opplysninger om den nedarva lokale uttalen og skrivemåten av navna

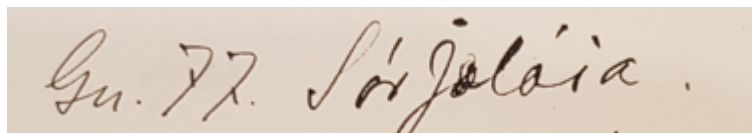
Lov om stadnamn § 4 første ledd sier at: «Dersom ikkje anna er fastsett i denne lova, skal det ved fastsetjing av skrivemåten av stadnamn takast utgangspunkt i den nedervde lokale uttalen. Skrivemåten skal følgje gjeldande rettskrivingsprinsipp for norsk [...]».

Den eldste dokumentasjonen av den nedarva lokale uttalen av øynavnet i funksjon som gardsnavn, finner vi i *Norske Gaardnavne. Nordlands Amt* (1905) s. 171: jæ`[ø]ia, dativ. jæ`[ø]ien

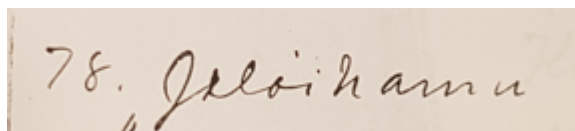
Navnet er deretter dokumentert i et udatert handskrift av Edvard Havnø (1869-1940). Siden Edvard Havnø døde 8.3.1940, må notatet være gjort tidligere (https://nbl.snl.no/Edv_J_Havn%C3%B8).

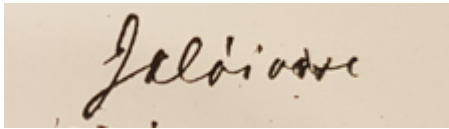
Nøtjæløia

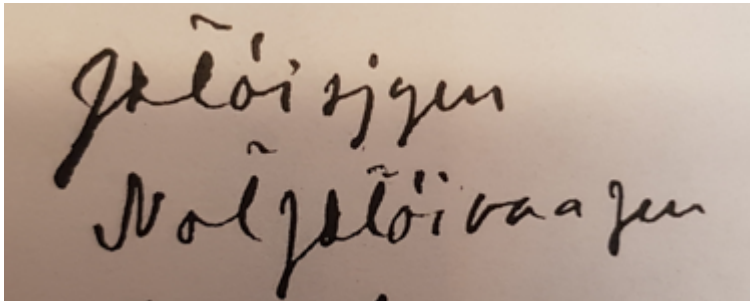
Sørjærøia

Jærøihamn

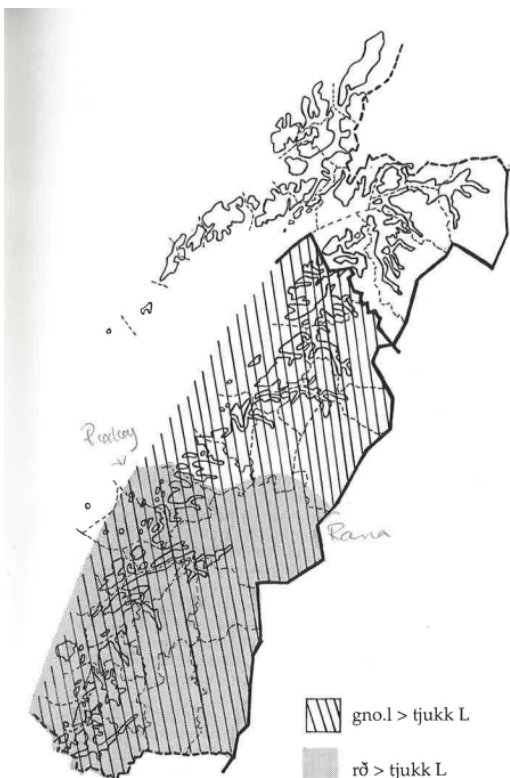
Jælvæere

Jælvæere, Nollælvæere

Vi ser at Edvard Havnø bruker en l, oftest med en hake over, for å betegne uttale av lyden omtalt som tjukk l. Kartverket har her brukt tegnet [ɭ] for å markere lyden nedtegna med andre tegn av Edvard Havnø og Oluf Rygh i *Norske Gaardnavne. Nordlands Amt*, for tegnet [ɭ] blir brukt i dagens lydskriftalfabetet for lyden tjukk l.

Lyden som det er vanlig å omtale som tjukk l i norske dialekter, har språkhistorisk sett opphav i såkalt gammelnorsk l (også om talt som historisk l) og gammelnorsk rð. I tradisjonelt rødmål finnes tjukk l av begge typer, og av dialektkartet fra boka *Nordnorske dialekter* (1996) av Ernst Håkon Jahr og Olav Skare, s. 23, ser vi at rødmålet er i det nordlige utbredelsesområdet for tjukk l av rð.

Kart 7
Tjukk l i Nordland

I rettskrivingsreglene som er utforma av Språkrådet (Utfyllande reglar om skrivemåten av norsk stadnamn) pkt. 3.5 heter det:

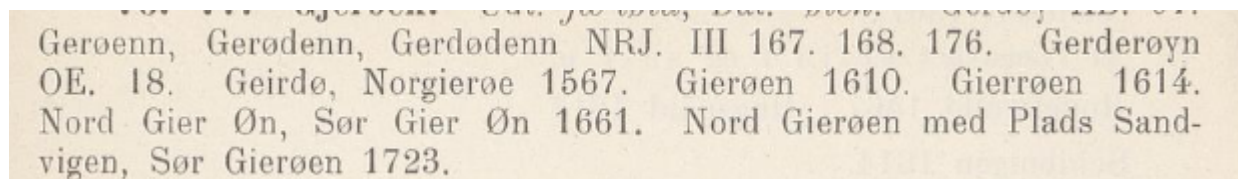
I område med uttalen *tjukk l* av gammalnorsk *rð* skal til vanleg *rd* nyttast. Til dømes skal uttalen /ska:r/ til vanleg skrivast *Skard* (rettskrivingsform), ikkje *Skar* (anna rettskrivingsform) eller *Skal* (lokal dialektform).

Uttalen med *tjukk l* av gammalnorsk *l* skal elles skrivast med *l*.

<https://www.sprakradet.no/Sprakarbeid/Stedsnavn/utfyllande-reglar-om-skrivematen-av-norske-stadnamn/>

I tillegg til den nedarva lokale uttalen skal man også vektlegge skrifttradisjonen når man normerer stedsnavn. I dette tilfellet er skrivemåten *Gerdøy* belagt i Aslak Bolts jordebok ca. 1430. I tillegg finnes et eldre belegg, «j Giardeyar geíma» i ei islandsk fornaldersaga, *Halfs saga ok Halfsrekka*, som er et håndskrift datert til 1400-tallet, men sagaen er datert til 1200-tallet. Stedsnavnforsker Eldar Heide (2013) sier at [...] det [kan] vanskeleg vera tvil om at *Halfs saga* heimlar namnet Gjerdøya mykje tidlegare enn Aslak Bolts jordebok. (Artikkeltittel: «j Giardeyar geíma. Eit hamnenamn i *Halfs saga* – med nogo attåt. *Namn og nemne* 30 – 2013, s. 105-110). Eldar Heide argumenterer for at belegget kan knyttes til Gjerdøya i Rødøy kommune, og i sørenden av Gjerdøya finnes ei naturhavn Gjømme, som han knytter til geíma i sagaen.

Norske Gaardnavne. Nordlands Amt (1905) s. 171 fører opp denne skrifttradisjonen etter belegget i Aslak Bolts jordebok:

På offentlige kart har skrivemåten Gjerdøya, Gjerdøyhamn og Gjerdøya vært brukt siden 1987:

I folketelling for 1865 finner vi skrivmåtene Gjærøvær, Gjerøhavn, i 1875 og 1900 Gjærøhavn, i 1900 Gjærøen søndre og nordre, i 1910 Gjærøyhavn, Gjærøy søndre og nordre.

Betydninga av forleddet /jæ:t/ er ikke klar. Oluf Rygh i *Norske Gaardnavne* sier at det er mulig at navneleddet inneholder et kvinnenavn Gerðr, men at navneleddet kanskje heller har å gjøre med gammelnorsk *gerðing* 'innhegning, gjerde', og at øynavnet kan ses på som et vern mot det åpne havet (*Norske Gaardnavne*. Nordre Trondhjems Amt, Bd. 15 s. 387).

https://www.dokpro.uio.no/perl/navnegransking/rygh_ng/rygh_visetekst.prl?s=n&Vise=Vise&KRYSS252790%4056067=on

Elder Heide (2013: 110) peker på de gammelnorske hunkjønnssorda *gerð* og *gjorð*, begge med betydning 'gjord, band, reim' som aktuelle ord for å tolke navneleddet.

Vi kjenner altså ikke til hvilket ord som inngår i navneleddet Gjerd-, men den nedarva lokale uttalen med tjukk l gjør det uomtvistelige at navnet språkhistorisk sett inneholder et ord som tilsier normering <rd>. De eldre skrivemåtene støtter også slik normering av navnet.

Normeringa etter den nedarva lokale uttalen ivaretar også stedsnavnets verdi som kulturminne etter § 1 i lov om stadnamn.

For flere opplysninger om navna, se innsynsløsningen vår for SSR: <http://norgeskart.no/ssr/>. Se også utsnitt av navnesaksskjema for sak 2019/262.

Lokal høring

Kartverket har vedtaksrett for skrivemåten av bl.a. naturnavn og nedarva gards- og bruksnavn. Før vi gjør vedtak, har kommunen rett til å uttale seg. Eiere og festere har rett til å uttale seg om gardsnavn og bruksnavn, og lokale organisasjoner har rett til å uttale seg om skrivemåten av navn som de har ei særlig tilknytning til.

Ifølge loven skal skrivemåten fastsettes med utgangspunkt i den nedarva, lokale uttalen av navnet. Derfor ber vi om at alle som uttaler seg, opplyser hva som er den lokale dialektuttalen. Dersom navnet blir uttalt på ulike måter, ber vi om å få opplyst de forskjellige uttaleformene.

Normeringsprinsipp

I tillegg til å ta utgangspunkt i den nedarva, lokale uttalen, skal en som hovedregel følge gjeldende rettskrivingsprinsipper i norsk ved normering av stedsnavn, jf. § 4 første ledd i lov om stadnamn. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet. I *utfyllende reglar om skrivemåten av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

Skrivemåten av primærnavnet vil normalt være retningsgivende for skrivemåten av det samme navnet i andre funksjoner, f.eks. for adressenavn som er like eller avleda av navnet, jf. § 4 tredje ledd i loven. Kommunen må derfor sette på vent eventuelt pågående saker som gjelder adressenavn der de samme navna inngår, til det er gjort vedtak om skrivemåten av primærnavnet. Kommunen må ta hensyn til den vedtatte skrivemåten av primærnavnet når de skal gjøre vedtak.

Videre saksgang

Kommunen har ansvaret for å kunngjøre at klagesaken er reist, f.eks. med notis i en lokalavis og på nettsidene sine. Kommunen har også ansvaret for å innhente og samordne de lokale høringsuttalelsene. Uttalelser skal sendes til *Språkrådet*, Postboks 1573 Vika, 0118 Oslo (post@sprakradet.no), med kopi til Kartverket..

Språkrådet vil så gi endelig tilråding til Kartverket. Ordinær høringsfrist for kommunen er to måneder fra de mottar dette brevet.

Dersom klageren ikke får medhold i klagesaken, sender Kartverket saken videre til Klagenemnda for stedsnavnsaker for endelig avgjørelse.

For opplysninger om saksgang, kontakt Kartverket på telefon 32 11 80 00. For navnefaglige spørsmål, kontakt Språkrådet på telefon 22 54 19 50.

Med vennlig hilsen

Finn Ørnes
fylkeskartsjef

Aud-Kirsti Pedersen
stedsnavnansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Vedlegg:

Vedtaksbrev og utsnitt av navnesaksskjema av 14.9.2021
Tilråding fra Språkrådet 23.3.2021
Vedtak i klagesak 1997/1 av 17.10.1997
Klage fra Gjerøy lokalforening av 1.2.2022.

Kopi SPRÅKRÅDET
 POSTEN NORGE AS
 GJERØY LOKALFORENING

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:

Vår ref.:

Sak/dok.: 06/05162-42

Ark.: 326.12

Dato:

14.09.2021

Melding om vedtak i navnesakene 2014/10 Kila og 2019/262 Reppen og andre navn i Rødøy kommune

Statens kartverk har gjort vedtak om skrivemåten av stedsnavna i to navnesaker i Rødøy kommune, sak 2014/10, som inneholder 13 navn, og sak 2019/262, som inneholder 73 navn.

Av disse er ni navn på matrikkelgårder, to er navn på navnegårder og tretti er bruksnavn. I tillegg inngår ett navn på ei fyrlykt og en postadresse. De øvrige er naturnavn.

Sak 2014/10 Kila			
Løpenummer (se navnesaksskjema)	Vedtak	Navn på	Merknader
1	Kila	Matrikelgard 61	
2	Kila	Bruk 61/1	
3	Kila	Bruk 61/2	
4	Nerkila	Bruk 61/7	
5	Ytterkila	Bruk 61/8	
6	Innerkila	Bruk 61/18	
11	Kila	Fyrlykt	
12	Kilavik	Bruk 61/24	Eierfastsatt skrivemåte
13	Kila	Bruk 61/64	
14	Kilamyran	Myr	
15	Kilaosen	Vik i sjø	
16	Kilaskardet	Skar	
17	Kilabergan	Berg	
Sak 2019/262 Reppen og andre navn			
1	Reppa	Vik i sjø	
2	Reppen	Navnegard 55, 56	
3	Øver-Reppen	Gard 55	
4	Ner-Reppen	Gard 56	
5	Reppen øvre	Bruk 55/1	Eierfastsatt skrivemåte

6	Ner-Reppen	Bruk 56/1	
8	Reppaelva	Elv	Nedre del av elva
8a	Vassåga	Elv	Øvre del av elva
9	Reppahesten	Fjellside	
11	Reppavatnet	Vatn	
15	Vedneset	Nes i sjø	
16	Venes	Bruk 11/2	Eierfastsatt skrivemåte
18	Vedneshågen	Rygg	
19	Vednesbukta	Vik i sjø	
20	Gjerdøya	Øy i sjø	
21	Gjerdøya	Navnegard 76, 77	
22	Nord-Gjerdøya	Gard 76	
23	Nord-Gjerdøya	Bruk 76/1	23 og 23a er sidenavn
23a	Nordgården	Bruk 76/1	23 og 23a er sidenavn
24	Sør-Gjerdøya	Gard 77	
25	Sør-Gjerdøya	Bruk 77/1	25 og 25a er sidenavn
25a	Øvergården	Bruk 77/1	25 og 25a er sidenavn
26	Sør-Gjerdøya	Bruk 77/2	
27	Sør-Gjerdøya	Bruk 77/3	
28	Sør-Gjerdøya	Bruk 77/4	
29	Gjerdøya	Postadresse	
30	Nord-Gjerdøya	Øy i sjø	
31	Sør-Gjerdøya	Øy i sjø	
32	Nord-Gjerdøyvågen	Vik i sjø	
33	Sør-Gjerdøyvågen	Vik i sjø	
34	Gjerdøysjyen	Landingsplass	
35	Gjerdøyrevet	Grunne i sjø	
36	Gjerdøyhamn	Gard 78	
37	Gjerdøyhamn	Bruk 78/1	
38	Gjerdøyhamn	Bruk 78/2	38 og 38a er sidenavn
38a	Nerhamn	Bruk 78/2	38 og 38a er sidenavn
41a	Badstumyra	Eng	
44	Håkaringen	Gard 6	
45	Håkaringen	Bruk 6/1	Hovednavn
45a	Øvergården	Bruk 6/1	Undernavn til 45
46	Håkaringen	Bruk 6/2	
47	Håkaringen	Bruk 6/4	
49	Håkaringvatnet	Tjern	
50	Håkaringodden	Nes i sjø	
51	Grønnvika	Bruk 2/27	
52	Grønnvikvågen	Vik i sjø	
53	Grønnvikfjæra	Strand i sjø	
56	Grønnkvannlia	Li	
57	Grønnkvannliodden	Nes i sjø	
58	Grønnkvannlitinden	Fjell	
59	Grønnkvannlitjønna	Gruppe av vatn	
60	Grønland	Slette	
61	Grøvdalen	Dal	
62	Grønnlia	Li	
63	Grønnlia	Li	
64	Grønnlia	Li	

65	Grønnlia	Li	
66	Grønnlistranda	Strand i sjø	
67	Grindværet	Øy i sjø	
69	Østre Grindværet	Bruk 74/5	
70	Vestre Grindvær	Bruk 74/6	Eierfastsatt skrivemåte
71	Flatøygrindværet	Holme i sjø	
72	Risøyværet	Øygruppe i sjø	
74	Stedalselva	Elv	
75	Svinværet	Øygruppe i sjø	
76	Svinværet	Øy i sjø	
77	Svinværet	Gard 69	
78	Svinvær	Bruk 69/1	Eierfastsatt skrivemåte
79	Nord-Svinværet	Bruk 69/6	
81	Oterværet	Øy i sjø	
82	Oterværet	Øygruppe i sjø	
83	Oterværet	Gard 70	
84	Oterværet	Bruk 70/1	

Vedtaket er gjort med heimel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Navnesak 2014/10 ble tatt opp av Kartverket 27.11.2014 på bakgrunn av brev av 22.3.2013 fra Rødøy kommune med informasjon om navn på grender, bygder og tettsteder i kommunen. I Kartverkets oppstartsbrev blir det informert om at: «Det er tre forhold som skal avklares: 1) skrivemåten av primærnavnet, 2) skrivemåter av navn der Kila- eller Kil- inngår som forledd, og 3) skrivemåten av navn med tillagte retningsord og plasseringa av retningsordet sammen med hovedleddet Kila.» Rødøy kommune sendte ikke saka ut på høring før i begynnelsen av 2021 (Kartverket kjenner ikke datoen for kunngjøringa).

Navnesak 2019/262 blei reist av Språkrådet 2.5.2019 på bakgrunn av adresseringsarbeidet som pågikk i Rødøy kommune. Kartverket oppretta navnesak som blei sendt til behandling i Rødøy kommune 13.9.2019. Kommunen ventet til begynnelsen av 2021 med å kunngjøre navnesaka (dato for kunngjøringa kjenner vi ikke til).

I brev av 23.3.2021 har Språkrådet gitt tilrådinger om skrivemåten av navna i begge disse sakene, se vedlagte kopier.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen å ta utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for det språket som navnet inngår i, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

I *Utfyllende reglar om skrivemåten av norske namn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan norske stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale

ønsker fra de som har uttalerett, skal også spille inn. Det skal legges særlig vekt på ønsket til eieren når saken gjelder bruksnavn, og om skrivemåten som eieren ønsker, ligger innenfor regelverket.

Uttale og skrifttradisjon

Opplysninger om den nedarva lokale uttalen er henta fra ulike kilder. Uttaleopplysninger om navn på matrikkelgårder er henta fra Oluf Rygh (1905) «Norske Gaardnavne. Nordlands Amt». Svært mange av navna i navnesaken finnes i den udaterte stedsnavnsamlinga etter Edvard Havnø (1869-1940) fra Rødøya, se artikkelen om han i «Norsk biografisk leksikon» https://nbl.snl.no/Edv_J_Havn%C3%B8. I tillegg er noen av navna også belagt i ei stedsnavninnsamling fra 1936 som er utført av skolebarn på initiativ fra Bergen Museum. Opplysningene fra disse kildene går fram av merknadskolonnen på navnesaksskjemaene.

Opplysninger om skrivemåter på offentlige kart og i andre kilder går fram av kolonne 5 på navnesaksskjemaet med overskrift «Skrivemåte(r) i offentlig bruk».

Høringssvar og tilråding

I sak 2014/10 har Tjongsfjord grendelag uttalt 14.2.2021 at grendelaget ønsker «å opprettholde eksisterende skrivemåte Kila og Gjeden». I tillegg har en brukseier uttalt seg om skrivemåten på eget bruk. – Kartverkets kommentar: Gjeden er ikke et navn som inngår i disse navnesakene.

I sak 2019/262 har noen brukseiere uttalt seg om ønsket skrivemåte på eget bruk, men ingen lokale organisasjoner har uttalt seg. Rødøy kommune har heller ikke uttalt seg i noen av navnesakene.

Høringsuttalelsene er ført i kolonne 6 på navnesaksskjemaet.

Språkrådet gav tilråding om skrivemåten av navna i begge sakene i brev av 23.3.2021, se kopi av Språkrådets brev og navnesaksskjema. Tilrådingene er også ført inn i navnesaksskjemaet som Kartverket har fylt ut.

Kartverkets vurdering

Språkrådet har ikke tilrådd å bruke retningsord for bruksnavna 61/7, 61/8 og 61/18, *Nedre, Ytre og Indre + Kila*, som i det skriftlige materialet både er foranstilt og etterstilt navnet *Kila*. Språkrådet viser til en uttalelse fra Tjongsfjord grendelag om at retningsorda ikke blir brukt i dagligtalen. Kartverket har fastsatt skrivemåter av bruksnavna med foranstilte retningsord og fast sammensetningsmåte, som er den vanlige sammensetningsmåten for nedarva stedsnavn. Kartverket ser det slik at retningsorda, som er registrert i matrikkelen, er en del av disse bruksnavna, og retningsorda gjør navna entydige. Brukseierne har ikke uttalt seg om hvilken skrivemåte som de ønsker for bruksnavna. Om brukseierne skulle ønske en annen skrivemåte enn den som er fastsatt, har brukseierne rett til etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn å fastsette den skrivemåten som brukseier ønsker og legge fram gyldig dokumentasjon for den ønskede skrivemåten av navnet på eget bruk. Se ytterlige opplysninger om skrivemåten av bruksnavn i eget punkt lenger ned i brevet.

Alle vedtaka i sak 2019/262 er ellers i samsvar med Språkrådets tilråding. Skrivemåtene tar utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navna og er normert i samsvar med gjeldende rettskrivingsprinsipper for norsk språk. Normeringa *sjy* for *sjø* er tilrådd, og skrivemåten er fastsatt ut fra § 3 i forskrifta, første ledd, som er en uttaksregel fra hovedregelen i § 4 første ledd i stedsnavnloven. Dette punktet i forskrifta sier at skrivemåten av norske stedsnavn skal følge den rettskrivingsforma eller regionale samleforma som passer best med den nedarva

lokale uttalen. Videre står det at «[l]okale dialektformer kan veljast når særlege grunnar talar for det». Om skrivemåten *sjy* skal regnes som ei regional samleform eller ei lokal dialektform, tar Kartverket ikke stilling til, men denne uttalen av ordet *sjø* er i alle fall vanlig i nordnorske dialekter. Som særlig grunn til å gjøre et avvik fra hovedregelen er at skrivemåten *sjy* i stedsnavn i offentlig bruk ivaretar den lokale uttaleforma av stedsnavna.

På grunnlag av den nedarva lokale uttalen i bestemt form har Kartverket fastsatt skrivemåter i bestemt form av navna *Grindværet*, *Flatøygrindværet*, *Risøyværet*, *Svinværet* og *Oterværet*. I navnesak 1995/3, vedtaksdato 30.8.1995 var ubestemt form fastsatt: *Risøyvær*, *Svinvær* og *Otervær*. Kartverket har gjenåpna navnesaken og gjort om de tidligere vedtaka fra ubestemt til bestemt form i samsvar med opplysninger som nå foreligger om den nedarva lokale uttalen av navna.

Navn på fyrlykt, postadresse

Valg av navn på fyrlykter blir bestemt av Kystverket, og valg av postadressenavn blir bestemt av Posten Norge. Skrivemåten av disse navna skal etter § 7 tredje ledd i stedsnavnloven fastsettes av Statens kartverk. Kartverket informerer Kystverket og Posten Norge om vedtaka i denne navnesaka ved at de er kopimottakere av dette brevet.

Bruksnavn

Vedtak om skrivemåten av gardsnavn eller navn på navnegarder skal som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten av bruksnavn som er identisk med gardsnavnet /navnegardsnavnet, eller der gardsnavnet/navnegardsnavnet inngår som en del av bruksnavnet. Men etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn har eieren rett til å fastsette en annen skrivemåte av navn på eget bruk enn den som følger av § 4 første ledd i loven. Forutsetningen er at brukseier(ne) kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk **som bruksnavn** (på offentlig kart, på skilt, i matrikkelen, skjøte e.l.). I så fall må eieren/eierne sende krav om det til Kartverket og legge ved gyldig dokumentasjon. Dokumentasjonen skal gjelde selve bruksnavnet – ikke andre funksjoner av det samme stedsnavnet.

Kartverket er formelt vedtaksorgan også for skrivemåten av bruksnavn fastsatt av eieren.

I tillegg til det offisielle bruksnavnet har Kartverket også fastsatt skrivemåten for såkalte daglignavn, se løpenumrene 23a, 25a, 38a og 45a. Daglignavn som er fastsatt som «sidenavn», vil inngå i matrikkelen sammen med det som hittil har vært det offisielle navnet. Daglignavn som er fastsatt som «undernavn», inngår bare i Sentralt stedsnavnregister, og kan søkes opp her (www.norgeskart.no og www.sestedsnavn.no). Om brukseiere ikke ønsker at daglignavna skal føres i matrikkelen, kan brukseier melde fra om det til Kartverket, og vi vil endre navnestatusen fra «sidenavn» til «undernavn».

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Vedtak som gjelder skrivemåten av bruksnavn, skal kommunen sende melding om direkte til brukseierne.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er

nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, **skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene**. Skrivemåter av bruksnavn med skrivemåter fastsatt av eier, altså skrivemåter som ikke er i samsvar med hovedreglen i lov om stadnamn, skal ikke legges til grunn for skrivemåten av adressenavn.

Dersom vedtakene blir stående uten at de blir påklagd, legger vi til grunn at kommunen vedtar den samme skrivemåten for adressenavn og ev. adressetilleggsnavn. I dette tilfellet har Rødøy kommune alt tatt i bruk flere adressenavn før Kartverket kunne få fastsatt skrivemåten av primærnavna. Kartverket forutsetter at kommunen nå gjør vedtak om skrivemåten av adressenavna i samsvar med de tilrådte skrivemåtene og Kartverkets vedtak for primærnavna, dvs. de navna som adressenavna bygger på.

Når det er gjort vedtak om adressenavn og ev. adressetilleggsnavn, skal den vedtatte skrivemåten rettes i matrikkelen, og adressenavna vil bli oppdaterte i Sentralt stedsnavnregister fra matrikkelen. Vedtak om adressenavn skal fortsatt sendes til bl.a. Kartverket, jf. § 9 fjerde ledd i forskrift om stadnamn.

Kartverket fører den vedtatte skrivemåten av bruksnavn i SSR, og skrivemåten hentes inn i matrikkelen derifra.

Klage

Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Finn Ørnes
fylkeskartsjef

Aud-Kirsti Pedersen
stedsnavnansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Vedlegg:
Navnesaksskjemaer
Tilrådingar fra Språkrådet

Mottaker: RØDØY KOMMUNE
Kjetil Hansen, RØDØY KOMMUNE

Kopi SPRÅKRÅDET
Jarl S. Molnes, Kystverket Midt-Norge
STATENS VEGVESEN REGION NORD BODØ KONTORSTED
POSTEN NORGE AS
Frode Wold, POSTEN NORGE AS
NORDLAND FYLKESKOMMUNE
Jøran Bakkemoen, NORDLAND FYLKESKOMMUNE

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø=	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtak Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	---	---	---	---	--	---	--	---

20	7389954 412581	Øy i sjø		Gjerdøya Norge 1:50 000 1828-2 Sjøkart 62 Kystkart 310 Turkart Sjona		Gjerdøya (23.3.2021)	Gjerdøya	
21	7391557 412713	Navnega rd 76, 77		Gjerdøya		Gjerdøya (23.3.2021)	Gjerdøya	KV: Skrivemåten til øynavnet er brukt for navnegardsnavnet. Norske Gaardnavne. Nordlands Amt (1905) s. 171: Gjerøen Uttale: jæ`røia, dativ: -øien Gerdøy i Aslak Bolts jordebok, ca. 1430, se eldre skrivemåter på kopi.

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø=	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtak Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	---	---	---	---	--	---	--	---

22	7391557 412713	Gard 76	Nord-Gjerdøya Jf. skrivemåten Norgierøe i 1567 og seinere belegg	Nordgården Norge 1:50 000 1828-2 Sjøkart 62 Turkart Sjona Nord-Gården Norge 1:50 000 1828-2 N5 DM 201-5-4 Gjæræy nordre Matrikkelutkast t 1950		Nord- Gjerdøya (23.3.2021)	Nord-Gjerdøya (hovednavn)	KV: Er Nordgården et daglignavn for Nord-Gjerdøya? Edvard Havnø: Norjærøia Se belegg for eldre skrivemåter i Norske Gaardnavne. Nordlands Amt (1905) s. 171. Se løpenummer 30.
----	-------------------	---------	--	---	--	----------------------------------	-------------------------------------	--

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø=	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtak Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	---	---	---	---	--	---	--	---

23 23a	7391548 412700	Bruk 76/1		Gjærøen nordre Matrikkelen Gjærøy nordre Matrikkelutkast t 1950 Nord-Gaarden Se lpr. 22		Nord- Gjerdøya (hovednavn) Nordgården (undernavn) (23.3.2021)	Nord-Gjerdøya Nordgården Sidenavn	KV: Er Nordgården et daglignavn for Nord-Gjerdøya? Edvard Havnø: Norjærøia Se opplysning for gard 76 om eldre skrivemåter i Norske Gaardnavne. Nordlands Amt (1905) s. 171
24	7389467 413362	Gard 77	Sør-Gjerdøya Stadnamnprosj ektet Arkiv i Nordland			Sør-Gjerdøya (23.3.2021)	Sør-Gjerdøya	KV: Nedarva lokal uttale dokumentert av Stadnamnprosjektet Arkiv i Nordland: "sø:rjærøya Edvard Havnø: Sørjæløia Se belegg for eldre skrivemåter i Norske Gaardnavne. Nordlands Amt (1905) s. 171.

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø=	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtak Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	---	---	---	---	--	---	--	---

25	7389569 412019	Bruk 77/1	Sør-Gjerdøya Jf. gard 77	Øvergården N5 DM 200-5-2 Norge 1:50 000 1828-2 Turkart Sjona Gjærøy søndre Matrikkelen og matrikkelutkaste t 1950	E: Øvergården er et daglignavn som blir jevnlig brukt av alle på øya. Gjerøy blir uttalt rett frem, eller med tjukk l, GjeLøyæ. Vi ønsker skrivemåten som i dag, Gjerøy.	Sør-Gjerdøya (hovednavn) Øvergården (undernavn) (23.3.2021)	Sør-Gjerdøya Øvergården sidenavn	KV: Er Øvergården daglignavnet på bruk 77/1? Hvilket navn blir brukt i dagligtalen? KV: Brukseier har ikke dokumentert den ønskede skrivemåten Gjerøy, og derfor blir tilrådd skrivemåte fastsatt.
26		Bruk 77/2	Sør-Gjerdøya Jf. gard 77	Gjærøy søndre i matrikkelen og i matrikkelutkaste t 1950		Sør-Gjerdøya (23.3.2021)	Sør-Gjerdøya	
27		Bruk 77/3	Sør-Gjerdøya Jf. gard 77	Gjærøy søndre i matrikkelen og i matrikkelutkaste t 1950		Sør-Gjerdøya (23.3.2021)	Sør-Gjerdøya	

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø=	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtak Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	---	---	---	---	--	---	--	---

28		Bruk 77/4	Sør-Gjerdøya Jf. gard 77	Gjerøen søndre Matrikkelen Øien Matrikkelutkaste t 1950		Sør-Gjerdøya (23.3.2021)	Sør-Gjerdøya	
29		Postadre sse		8195 Gjerøy		Gjerdøya (23.3.2021)	Gjerdøya Postnummer foranstilles postadressen.	KV: Poststeddatabasen: http://kulturnav.org/9ff1a781-7e54-4266-8ff6-57c1710fbe24 Gjerøy poståpneri frå 1.1.1916. Postkontoret nedlagt frå 1.11.1997, men postadressen er ikke endra.
30	7392481 412942	Øy i sjø	Nord-Gjerdøya Forslag Kartverket	Nordgjerøy N5 DM 201-5-2		Nord- Gjerdøya (23.3.2021)	Nord-Gjerdøya	KV: Den nordre delen av Gjerdøya, se løpenummer 20 og 22.
31	7389513 412525	Øy i sjø	Sør-Gjerdøya Forslag Kartverket			Sør-Gjerdøya (23.3.2021)	Sør-Gjerdøya	KV: Den sørlige delen av Gjerdøya, se løpenummer 20 og 24.

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø=	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtak Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	---	---	---	---	--	---	--	---

32	7390899 411271	Vik i sjø		Nordgjerdøyvågen Norge 1:50 000 1828-2 Sjøkart 62 Turkart Sjona Nordgjerøyvågen N5 DM 201-5-4		Nord- Gjerdøyvågen (23.3.2021)	Nord- Gjerdøyvågen	Edvard Havnø: Norjærøivaajen
33	7390161 411513	Vik i sjø		Sørgjerdøyvågen Norge 1:50 000 1828-2 Sjøkart 62 Turkart Sjona Sørgjerøyvågen N5 DM 201-5-4 Norge 1:50 000 1828-2		Sør- Gjerdøyvågen (23.3.2021)	Sør-Gjerdøyvågen	

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø=	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtak Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	---	---	---	---	--	---	--	---

34	7391517 412253	Landings plass		Gjerdøysjøen Norge 1:50 000 1828-2 Turkart Sjona Gjærøysjyen Norge 1:50 000 1828-2 N5 DM 201-5-4		Gjerdøysjyen (23.3.2021)	Gjerdøysjyen	KV: Edvard Havnø: Jærøisjyen Hva er navnet navn på? Ingen av bruka under matrikkelgård 76 har navnet Gjerdøysjøen.
35	7391710 406653	Grunne i sjø		Gjerdøyrevet Norge 1:50 000 1828-2 Sjøkart 62 Turkart Sjona		Gjerdøyrevet (23.3.2021)	Gjerdøyrevet	

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø=	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtak Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	---	---	---	---	--	---	--	---

36	7388050 411957	Gard 78		Gjerdøyhamn Norge 1:50 000 1828-2 Turkart Sjona Gjerdøyhamn Sjøkart 62 Gjerdøyhamn Norge 1:50 000 1828-2 N5 DM 200-5-2		Gjerdøyhamn (23.3.2021)	Gjerdøyhamn	
37	7388286 411774	Bruk 78/1		Gerøyhamn Matrikkelen Gjerøyhamn Matrikkelutkaste t 1950	E: Gjerøyhamn (14.2.2021)	Gjerdøyhamn (23.3.2021)	Gjerdøyhamn	

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø=	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtak Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	---	---	---	---	--	---	--	---

38	7387939 412263	Bruk 78/2		Gerøhamn Matrikkelen Gjerøyhamn Matrikkelutkast t 1950 Nedre Hamn N5 DM 200-5-2	E: Navne Nedre Hamn i dagligtale, Nerhamn er brukt om området Krokstad 78/2 og Nergård 78/3 Ønsker Gjerøyhamn med m er det som eierne har brukt og bruker (9.2.2921)	Gjerdøyhamn (hovednavn) Nerhamn (undernavn)	Gjerdøyhamn Nerhamn (sidenavn)	
39		Adressen avn	Gjerøyveien Forslag Rødøy kommune			Gjerdøyveien (23.3.2021)	K	
40		Adressen avn	Gjerøyhamn Forslag Rødøy kommune			Gjerdøyhamn (23.3.2021)	K	

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø=	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtak Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	---	---	---	---	--	---	--	---

41		Adressen avn	Gjerdøyvær Forslag Rødøy kommune			Gjerdøyvær (23.3.2021)	K	KV: Skrivemåten til primærnavnet Gjerdøyvær (øygruppe) er fastsatt med vedtak etter lov om stadnamn i sak 1995/3, vedtaksdato 17.10.1997. Skrivemåten er fastsatt av Klagenemnda for stedsnavsaker og skrivemåten kan ikke påklages og navnesak kan ikke gjenåpnes.
----	--	-----------------	--	--	--	---------------------------	---	---

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Postboks 1011 Blindern
0315 Oslo
Tlf 22 85 43 80
Faks 22 85 43 81

Klagesak: 1/1997 Gjerdøyvær, Rødøy kommune, Nordland

Klager: Rødøy kommune, jf § 8 første ledd

Navn: Gjerdøyvær eller Gjerøyvær

Navnetype: Nedarvet naturnavn

Navnesaken reist av: Navnekonsulentene, jf § 6 første ledd, bokstav d

Det påklagede vedtaket er gjort av: Staten kartverk Nordland, jf § 6 fjerde ledd

Leder i klagenemnda: Birger Stuevold Lassen (fungerende)

De andre medlemmene i nemnda: Alfhild Skaardal, Peter Hallaråker, Tom Schmidt

Vedtak i klagenemnda:

Denne saken ble tatt opp av navnekonsulentene i forbindelse med revisjon av Det store Norgesatlas. Navnekonsulentene foreslo å endre skrivemåten Gjerdøyvær til Gjerdøyværet. Denne foreløpige tilrådingen ble sendt til Rødøy kommune, men kommunen kom ikke med noen uttalelse. Endelig tilråding fra konsulentene var også Gjerdøyværet, men Statens kartverk Nordland vedtok å la den tidligere skrivemåten Gjerdøyvær bli stående. Rødøy kommune klaget på vedtaket og ønsket skrivemåten Gjerøyvær i stedet. Saken ble på nytt lagt fram for navnekonsulentene, som igjen gikk inn for skrivemåten Gjerdøyværet. Også Statens kartverk Nordland ble stående ved vedtaket Gjerdøyvær, og saken ble sendt til klagenemnda.

Argumentasjon

Rødøy kommune grunngir sitt syn med at været «ligger utenfor Gjerøy, som forøvrig alltid skrives uten **D**.» Kommunen viser likevel til at navnet kommer av «den gamle skrivemåten/navnet på stedet; Gardarøy.»

Navnekonsulentene går inn for skrivemåten Gjerdøyværet. De tar utgangspunkt i at uttalen av primærnavnet er /jæLøya/ med tjukk l, og at dette viser at vi har å gjøre med opprinnelig rd, noe det eldste skriftlige belegget for navnet, Gerdøy i Aslak Bolts jordebok fra 1400-tallet, også viser. Etter § 2-3 andre ledd, bokstav d, sjette ledd i forskrifter fastsatte med hjemmel i § 12 i loven, skal en i målføre med tjukk l av gammelnorsk rø i regelen bruke rd. De peker videre på at skrivemåten på N50-kart er med rd. De mener tradisjonell uttale er i bestemt form.

Statens kartverk Nordland viser i sitt vedtak til vurderingene fra navnekonsulentene. De fraviker imidlertid disse vurderingene når det gjelder bruken av bestemt/ubestemt form, fordi de mener uttalen i ubestemt form dominerer. Dette er ellers i tråd med kommunens ønske.

Nemndas vurderinger

Ved fastsettelse av skrivemåten skal utgangspunktet være den nedarvete lokale uttalen, samtidig som en skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipp, jf. § 4 første ledd i lov om stadnamn. I denne saken finner nemnda det dokumentert at den nedarvete uttalen av førsteleddet er /jæLøy-/ , dvs. med tjukk l.

Regler for skrivemåten av stedsnavn er nærmere fastsatt i utfyllende forskrifter med hjemmel i § 12 i loven. I § 2-3 andre ledd, bokstav d. Lydverk, sjette ledd heter det at en i målføre med tjukk l av gammelnorsk rð i regelen skal bruke rd. Dersom en følger denne hovedregelen, vil skrivemåten måtte bli Gjerdøyvær, slik Statens kartverk har vedtatt. Det er rom for unntak, og nemnda har vurdert om det finnes sterke nok grunner til å fravike hovedregelen i dette tilfellet, men har ikke funnet slike. Nemnda fastsetter skrivemåten til Gjerdøyvær.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: GJERDØYVÆR

Oslo 17.10.97

Birger Stuevold Lassen
fungerende leder i klagenemnda

Terje Larsen
sekretær

Dato:

01.02.2022

Møteutskrift fra møte i Gjerøy lokalforening 31.01.2022.

Klage på fattet vedtak om navneskifte på stedsnavn.

Vi viser til saksdokumenter fra Rødøy Kommune datert 21.12.2021:

<http://www.rodoy.kommune.no/Handlers/fh.ashx?MId1=5&FilId=7262>

Vi viser også til e-post fra Teknisk sjef i Rødøy til Gjerøy lokalforening v/ Arne Hoff 11.01.2022 der vi har fått utsettelse på klagefrist:

Hei!

Det vises til spørsmål fra Gjerøy lokalforening om utvidelse av klagefrist for avgjørelse i navnesaker, for så vidt gjelder stedsnavn knyttet til Gjerøy.

*Rødøy kommune gir med dette utsatt klagefrist frem til **mandag 07.02.2022.***

Eventuell klage må sendes til Kartverket, med kopi til kommunen, innen fristen. Jfr. sakspapirene som kan finnes på kommunens nettside.

Med vennlig hilsen

Rødøy kommune, Teknisk etat

Teknisk Utvalg har vedtatt en tilrådning fra Kartverket/Språkrådet om å endre stedsnavn på følgende steder:

Gjerøy -> Gjerdøy

Gjerøyhamn -> Gjerdøyhamn

Gjerøyvær -> Gjerdøyvær

Vi i Gjerøy Lokalforening, som representerer befolkningen på Gjerøy, er sterkt uenige i dette vedtaket med følgende begrunnelser:

- Det harmonerer ikke med lokal talemåte (Vi henviser til §4 i Stadnamnlova).
- Det har ikke blitt brukt «D» i Gjer(d)øy i skriftlig form siden tidlig 1600-tallet. (Eks.: Møtereferat formannskapet 1877;

<http://www.rodoy.kommune.no/Handlers/fh.ashx?MId1=120&FilId=41>)

- Navnet Gjerøy har vært i offentlig bruk i flere generasjoner i postgang med private og offentlige brev.
- Befolkningen har ikke blitt orientert om de nye navneforslagene i forkant av vedtaket slik at man kunne protestere før vedtaket ble fattet.

Det er et unisont krav blant øyas befolkning og ellers at dette vedtaket reverseres og at stedsnavnene tilbakeføres til tidligere skriveform «Gjerøy», «Gjerøyvær» og «Gjerøyhamn».

Vi håper på en positiv behandling av klagen!

Med Vennlig Hilsen

For Gjerøy lokalforening

Arne Hoff,

Leder

Kopi sendt til Rødøy Kommune v/ Teknisk sjef Kjetil Hansen.